

ENERGIA

Ascó podria acollir els residus radioactius durant els propers cinquanta anys

El nou Pla de residus radioactius d'Enresa proposa l'opció que els residus nuclears es queden a prop de les centrals

Ascó A. Prunera

Les plantes nuclears podrien acollir els residus que han generat, en magatzems individuals, durant els propers cinquanta anys. És una de les quatre opcions per a gestionar els residus de les centrals que recull el setè Pla de Gestió dels Residus Radioactius (PGR), que ha elaborat Enresa i que ja s'ha publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat*. Tot i això, el segellament dels residus nuclears en set magatzems diferents és ara mateix l'opció que compta amb més suports dins l'executiu estatal.

Des de 2013 que Ascó ja compta amb un magatzem temporal individualitzat (MTI) que acull els residus radioactius que han generat els seus dos reactors des de la dècada dels vuitanta. El complex nuclear, però, podria acollir estos residus durant els propers cinquanta anys, fins que no estiga en marxa el magatzem geològic profund (MGP), que segelle de forma definitiva els residus produïts en totes les centrals espanyoles, i que no està previst que estiga construït fins al 2073.

La gestió dels residus en set magatzems repartits per la geografia espanyola coincideix amb les plantes nuclears: és només una de les quatre opcions que preveu el pla de residus nuclears que ha elaborat l'empresa pública Enresa, que s'encarrega de la gestió dels residus radioactius de tot l'Estat. Tot i això, és ara mateix l'opció més factible per a l'executiu de Pedro Sánchez, ja que requereix una inversió reduïda, no suposa traslladar els residus i tampoc requereix un gran canvi en la situació actual, ja que alguns complexos nuclears ja acullen els seus residus en magatzems individuals, com és el cas d'Ascó, i properament també, Vandellòs.

Una altra de les opcions recauria, com es va plantejar ja fa més de dos dècades, en la construcció d'un magatzem temporal centralitzat

La central nuclear d'Ascó pot acollir els residus les properes dècades. / L'EBRE

zats (MTC), que acollís tots els residus nuclears de les centrals espanyoles en un emplaçament. Tot i això, el pla ni tan sols concreta l'emplaçament d'este magatzem i evita situar-lo a Villar de Cañas, a Conca, on el va adjudicar el govern de Mariano Rajoy en el seu segon Consell de Ministres, el 30 de desembre de 2011. Tot i que esta instal·lació havia d'entrar en funcionament l'any 2017, actualment encara no se n'ha iniciat la construcció, i el projecte ha comptat amb l'oposició frontal del Govern de la Junta de Castella la Manxa, ara amb el baró socialista Emiliano García Page al capdavant, i mai ha comptat amb el suport del Govern estatal. Esta opció de construir el nou MTC, doncs, suposaria obrir de nou un seguit de candidatures per a acollir esta instal·lació, amb les polèmiques que això puga generar, i optar per traslladar els residus a un emplaçament centralitzat.

Estes són pràcticament les dos propostes que té el govern de socialistes i Podem damunt la taula, encara que el pla de residus recull també dos opcions més. Una tercera seria la de construir tres magatzems tem-

CALENDARI DE TANCAMENT DE LES NUCLEARS	
Central Nuclear	Tancament previst
Almaraz I	Novembre de 2027
Almaraz II	Octubre de 2028
Ascó I	Octubre de 2030
Cofrents	Novembre de 2030
Ascó II	Setembre de 2032
Vandellòs II	Febrer de 2035
Trillo	Maig de 2035

porals descentralitzats (MTD), que acollissen els residus de diverses centrals nuclears, i la darrera consistiria a construir un MTC al mateix punt on es construïa el magatzem geològic profund.

En tots els casos, però, els magatzems serien provisionals i tindrien una durada d'uns cinquanta anys, fins que es construïssa el magatzem geològic profund, una infraestructura essencial segons definix Enresa al seu Pla de residus. Este magatzem geològic profund segellaria tots els residus nuclears de l'Estat en un únic emplaçament en cotes subterrànies amb múltiples barreres naturals i artificials per a neu-

tralitzar-ne la radiació durant milers d'anys. L'únic equipament d'estes característiques s'ha construït a Finlàndia, a la localitat d'Olkiluoto, i encara no ha entrat en funcionament.

El nou Pla de gestió de residus nuclears es va publicar dilluns dia 11 al *Butlletí Oficial de l'Estat (BOE)* i ara inicia un període d'informació pública i recollida d'al·legacions. És el primer cop que la legislació al voltant dels residus radioactius se sotmet a este tràmit, i des del Ministeri ja han insistit en la voluntat de dotar la política al voltant dels residus nuclears del "màxim de consens possible".

El pla de residus, però, no concreta quina de les opcions pot ser més

viable ni fa una recomanació explícita de cap en concret. Així doncs, deixa en mans de l'executiu estatal el poder de decisió sobre la gestió dels residus nuclears fins que no entre en funcionament el magatzem geològic profund. Tot i això, el pla ha estat elaborat seguint el calendari de tancament de les centrals nuclears que promou la ministra Teresa Ribera, i que preveu tancar tots els reactors nuclears en funcionament abans d'acabar el 2035.

Ascó va optar a acollir el magatzem temporal centralitzat per a tots els residus de l'Estat, una opció que va aixecar una forta polèmica durant els anys 2009, 2010 i 2011. Era la segona localitat amb millor puntuació pels estudis tècnics, després de Zarra, a València.

Si el Govern de l'Estat opta per gestionar els residus en magatzems individuals pels propers cinquanta anys -l'alternativa amb més opcions a hores d'ara- suposarà que el complex nuclear d'Ascó acollirà els seus residus nuclears almenys durant els propers cinquanta anys.

UNA INCIDÈNCIA A LA NUCLEAR D'ASCÓ La central nuclear d'Ascó ha notificat esta setmana al Consell de Seguretat Nuclear (CSN) un problema en els sensors de temperatura del sistema de refrigeració del reactor. Segons un informe, el temps de resposta dels detectors de temperatura per termoresistència és de 5,2 segons. Es tracta d'un temps lleugerament superior al que estableix l'Especificació Tècnica de Funcionament 3.3.1 (ETF), que apunta que els sensors haurien d'alertar d'incidències en un temps màxim de cinc segons. Per este motiu, ANAV ha declarat inoperable el canal on es troben estos elements. Segons el CSN, la incidència classificada com a nivell 0 a l'escala internacional de successos nuclears i radiològics no ha tingut afectacions ni els treballadors ni en el medi ambient. ■